

Hätisetti

Hätisen
sukuseura ry:n
sukulehti
NRO 21
kesäkuu 2021

ESIMIEHEN TERVEHDYS

Koronarajoitusten helpottuminen

Näin kesän kynnyksellä moni meistä alkaa unelmoida irtiotosta ja suunnitella kesäaikaisia menoja. Viimeisin vuosi on ollut hyvin poikkeuksellinen meille kaikille, enkä varmaankaan ole ainut, joka on valmis luomaan uusia, onnellisia muistoja ja odottaa jo malttamattomana koronan kokoontumisrajoitusten purkua.

Korona on nyt ollut meidän kaikkien tietoisuudessamme ihan koko ajan. Avaa minkä tahansa laitteen niin, joka paikasta puskee pelkkää koronaa. Negatiivisuuden vastapainoksi voi nähdä myös positiivisia puolia koronasta. Digiaika ja digitekniikka tarjoaa kanssakäymiseen uuden mahdollisuuden netin kautta tapahtuvaan kommunikointiin. Toki on todettava, että eihän se täysin korvaa fyysisistä kanssakäymistä ja kasvokkain kohtaamisista. Nuoremmille sukupolville kommunikointi puhelimitse on ollut jokapäiväistä, joten heille se on tuttua, jopa puhutaan jonkinasteisesta puhelimen riippuvuudesta. Oma ajankäyttönikin on lähes päivittäisillä Teams palaverilla täytetty.

Nettikohtaukset

Olen mukana senioritoiminnassa ja siellä on aloitettu varsin hyvällä menestyksellä viikoittaiset nettikahvila kohtaaukset. Kuumien ja muun vapaan keskustelun lisäksi näissä kohtaamisissa on ollut joku mielenkiitoinen alustus tai esittely. Parhaimmillaan osallistujia on ollut yli 50 liittymää. Kun yhdestä liittymästä on keskimäärin kaksi osallistujaa niin näin on saatu yli 100 osallistujaa nettikohtauksiin.

Osallistuminen netin kautta kohtaamiseen edellyttää jonkun teknisen laitteen puhelimen, tietokoneen tai iPadin. Sinänsä itse liittyminen tai osallistuminen ei ole vaikeaa. Sähköpostiin tulee liittymispyyntö, jonka avaamalla pääsee mukaan kohtaamiseen.

Nettikohtaukset mahdollistavat paikasta riippumattomat tapaamiset. Osallistujat voivat olla jopa eri puolilta maailmaa. Tä-

nä päivänä nettiyhteys toimii yllättävän hyvin ainakin Suomessa ja Euroopassa. Olen itsekin mukana mm. Aurinkorannikon ystävien nettikohtauksissa ja yhteys Espanjaan on toiminut todella hyvin.

Sukuneuvosto on päättänyt palkata Pohjois-Savon Osuuspankin tukemana **Sisu Heikkisen** kesätyöntekijäksi käynnistämään sukuseuran nettikohtauksia ja valmistelemaan sukukokouksen nettiyhteyksien hoitamisen. Ensimmäinen sukuseuran nettikahvila pidetään to 10.6. klo 18 alkaen. Sisu on 16v nuorukainen ja hoitanut mm. omien serkkujensa nettikohtauksia. Hän on laatinut lehteen esittelyn itsestään. Oteetaan Sisun yhteydenotot positiivisella asenteella vastaan.

Sukukokous 15.8.2021

Sukuseuramme pitää joka toinen vuosi sukukokouksen. Sukuneuvosto on päättänyt kutsua sukukokouksen koolle su. 15.8.2021 Hotelli Hupeliin Tuusniemen Levälahteen. Kokous pidetään hybridikokouksena toisin sanoen kokoukseen voi osallistua myös netin kautta. Tällä hetkellä emme tiedä montako osallistujaa voi olla paikalla. Sen päättää aluehallintoviranomainen. Mutta netin kautta ei ole osallistujamäärään rajoitusta.

Sukukirjat HÄTISET SAVOSTA I ja HÄTISET SAVOSTA II

Muistuttaisin samalla, että sukukirjat **HÄTISET SAVOSTA I** ja **HÄTISET SAVOSTA II** ovat tilattavissa yhteishintaan 60 €. Postitse toimitettuna hintaan lisätään toimituskulut 15 €. Erikseen toimitettuna HÄTISET SAVOSTA I maksaa 20 € ja HÄTISET SAVOSTA II maksaa 40 €.

Rentoa yhdessä oloa

Hupelissa on hyvät puitteet sukukokouksellemme mm. valokuituyhteys netin kautta mahdollistaa osallistumiseen. Samoin ulkoalueet tarjoavat sään salliessa rentoa yhdessä oloa.

Omasta ja vaimoni puolesta toivotan kaikki tervetulleiksi sukukokoukseen Hupeliin.

Raimo Hättinen

NETTIKAHVILA

Kun vuonna 2020 Korona-pandemia alkoi leviämään maailmalla, sen kautta syntyi myös erilaisia ongelmia, mihin emme tavallisessa elämässämme olleet tottuneet. On joitain pieniä asioita, kuten maskien pitäminen, mutta on myös paljon suuria asioita, jotka haittaavat esimerkiksi sosiaalisia kontaktejamme arkielämässä.

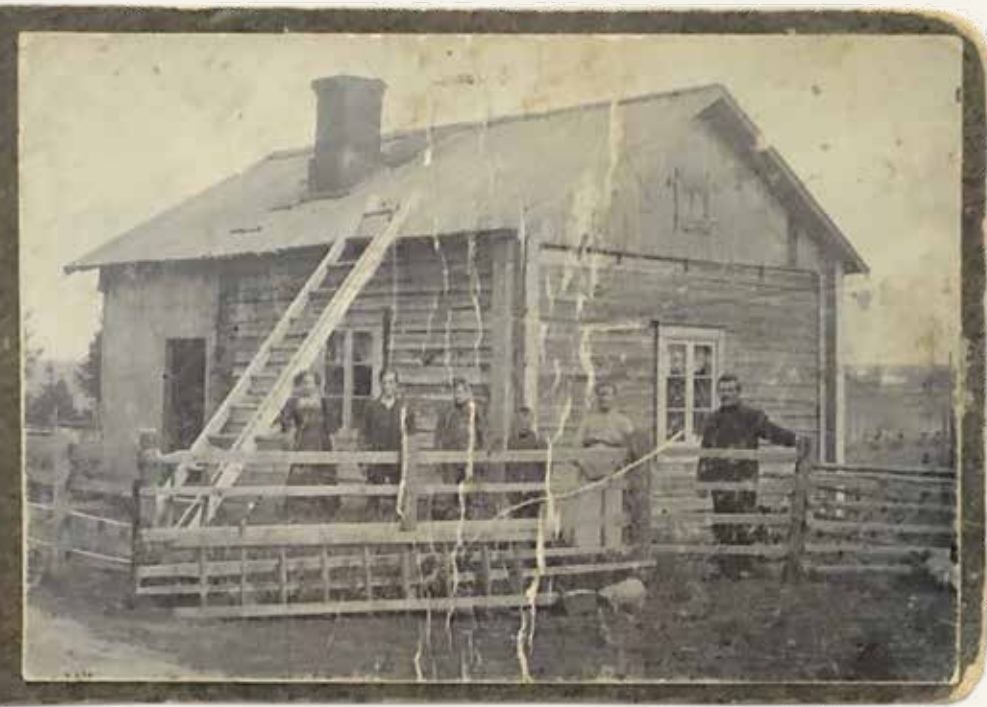
Tämän johdosta loimme sukuseuran ansiosta kesällä tulevan nettikahvilan. Kun nettikahvilaan on osallistunut, voi puhua suvun eri jäsenien kanssa netin kautta. Kahvilassa on myös joka kerta eri teemat ja siellä voi laajasti ilmoittaa erilaisista asioista tai vain jutella sukulaisten kanssa.

Olen **Sisu Heikkinen** ja sain Hätisen sukuseuralta keksätyön tänä keväänä. Olen kuusitoistavuotias nuori ja ylläpidän tulevaa nettikahvilaa. Autan myös erilaisissa asioissa nettikahvilaan liittyen. Lähetän kesän alussa kutsuja Hätisen sukuseuran nettisivuilla ja sitä kautta voi osallistua tuleviin nettikahviloihin. Minulle voi toki myös henkilökohtaisesti lähettää sähköpostia, jos jokin jäi epäselväksi nettikahvilaan liittyen. Annan myös puhelimitse tukea sinä päivänä ennen nettikahvilaa. Toivon, että ratkaisumme auttaa näinä vaikeina aikoina ihmisiä olemaan yhteyksissä sukulaisiin.

Omiin kesäsuunnitelmiini nettikahvilan lisäksi kuuluu esimerkiksi kalastaminen ja käyn usein ukkini luona Tuusniemellä. Kalastuksessa pidän siitä, kun ihmiset tulevat aina juttelemaan. Vaikka en saisi kalaa, reissu on yleensä silti ollut kiva reissu. **Raimo**-ukkini luona olemme monena kesänä tehneet töitä ulkona ja paistaneet lettuja. Ukki osaa aina paistaa parhaimmat letut. Tykkään myös mennä ukin luokse maalle rauhaan, kauas kaupungin vilkseestä.

-Kesäterveisin, *Sisu Heikkinen*

Jäljitä sukuasi internetin hakuohjelmien ja arkistojen avulla

Olen luvannut itselleni Hätisen sukukirja 2 jälkeen keskittyä sukuharrastukseksi enemmän äidin puolen sukujen **Toiviai-****nen** ja **Lammila** selvittelyyn. Toki Hätissä on vielä paljon selvitettävää, mutta kahden kirjan ja **Hätisen Pentin** johdolla tehdyn arvokkaan keräystiedon kautta on jo päästy varsin pitkälle.

Erytisesti näin korona-aikana sukusevittelyä on ollut luontevaa aloittaa aluksi hakemaan tietoja pelkästään internetin avulla (hakuohjelmistot, tietokannat, digiarkistot jne.). Seuraavassa kerron vähän taustoja noista molemmista sukuhaaroista ja kuinka olen käyttänyt internetissä olevaa aineistoa.

Toiviaiset ja Lammilat

Äidin äitini perhe Toiviaiset muuttivat Lapinlahdelta Kuopion kautta 1896 Kivennavalle. Perheen lapset vartuttuaan työskentelivät palvelijoina ja työläisinä luovutetun Karjalan – lähinnä Viipurin – ja myös Venäjän Pietarin seuduilla. Toiviaisten sukuseuran mukaan suvun kantaisät ovat olleet Laatokan kalastajia. Olin jo liittymässä Toiviaisten sukuseuraan, mutta lähetettyäni sukuseuraan tietoja mummoni sukuhaarasta en saanut lopullista

varmuutta kuulumisesta mummoni kautta nimenomaan kyseiseen Toiviainen-sukuhaaraan. Oletus seuran sukututkijalla oli, että Lapinlahdelta lähtiessä he olisivat olleet kuitenkin sukutaustaltaan Toivasia ja Karjalaan tullessa kirjattu Toiviaisiksi, eivätkä siis geneettisesti kuulu Toiviaisten sukuun. Hiski -kirjonkirjojen tiedot eivät tätä mummon vanhempien ja isovanhempien osalta puolla. Toiviaisia mummoni vanhemmat ja isovanhemmat olivat Hiski-tietokannan mukaan Savossa jo 1800- luvulla. Olisiko kuitenkin niin, että mummon esi-isien suku olikin jo paljon aikaisemmin tullut Karjan kannakselta – Laatokalta Savoan Toiviaisina, mutta heidät olikin kirjattu välillä kirkonkirjoihin "savolaisittain" muotoon Toivainen. Joka tapauksessa mummoni **Ida** vanhempien ja sisaruksineen ovat virallisesti Toiviaisia. Idan sisarusten vaiheista on vähän tietoa, muutama veljeksistä kuoli ilmeisesti levottomina aikoina rajan molemmin puolin 1914-1918 välillä. Yksi siskoista **Rosa** (Ruusa) avioitui Suomen suuruhtinaskunnan aikaan ja sai perimätiedon mukaan ainakin 4 lasta asuen perheeseen ilmeisesti Pietarissa. Ruusan perheestä (ei edes sukunimestä) ole perimä-

tietoja, voi olla että Venäjän puolella on vieläkin samaa sukujuurta? Kansallisarkistossa on alkanut kartoitustyö Suomalaiset Venäjällä 1917–1964, jonka tietokanta kasvaa tutkimustyön edistyessä. Laiton Ruusan tiedot tutkijalle ja lupasivat ilmoittaa, jos mahdollisesti saavat selville jotakin Ruusan perheen kohtalosta.

Mummoni Ida muutti Viipurista 1901 Pietariin ja sieltä 1902 Pietarsaaren avioituen **Matti Lammilan** kanssa. Matti ukkini Lammila - suku on Kurikasta Lammilan mäeltä. Lammilan sukua Kurikassa ja mummon perheen vaiheita Pietarsaareissa on ollut ainakin nyt alkuvaiheessa "helppo" selvittää. Äitini kertoi paljon tarinoita suvusta, samoin muiden sisarusten ja serkkujen kautta on saatu "perimätietoa talteen" arvokasta sukuaineistoa. Lähtökohdat Lammiloiden "sukusevittelylle" ovat aivan eri kuin mummoni Toiviaisten sukuhaaralle.

Pirkko - äitiäni pyysin aikoinaan keräämään perustietoja (valokuvat henkilöineen, vuosiluvut, paikat, virkatodistukset jne.) molemmista suvuista. Pirkko hahmotteli myös "sukupuu" ja kirjasi siihen henkilöiden syntymä- ja kuolinvuosia. Pirkko nauhoitti kertomuksia su-

kujen vaiheita ja ne on siirretty digitaaliseen muotoon jälkipolville kuultaviksi. Tausta-aineistoa löytyy Lammiloiden puolelta paljon, mutta Toiviaisen haaraista oli vain joitakin äidin kertomuksia ja äidin suppea "sukupuuhahmotelma"

Digitalisaatio on mullistanut sukututkimuksen

Digitalisaatio on mullistanut sukututkimuksen, internetin kautta pääsee moniin arkistoholveihin suoraan kotisohvalta. Vanhoja kirkonkirjoja ja muita aineistoja on runsaasti netissä, jossa pääsee oman tietokoneen äärellä helposti satoja vuosia vanhoihin tietolähteisiin. Lukuisten lähteiden ja linkkien lisäksi netistä löytyy sukututkimuksen avuksi oppaita, kursseja, kirjallisuutta, sukupuuhajelmia jne. Jos on aikomus tehdä heti oikeaa aukotonta sukututkimusta, niin tutkimuksen aloittamista helpottaa, kun ensin osallistuu sukututkimuskurssille tai perehtyy omatoimisesti aihetta käsitteleviin oppaisiin. Mutta voi toki lähteä mukaan ihan harrastusmielessä (kuten minä) ja kerätä tietoa pikkuhiljaa, sillä löytämisen ilo ja itse prosessi on ehkä aluksi tärkeämpi kuin aukoton lopputulos. Toki siinä vaiheessa, kun aikoo julkaista jotain, tulee perehtyä kuinka oman suvun tarinoita, saa kirjata ylös (sukututkimuksen käytännössä säännöt ja henkilötietojen käsittely). Virallisen sukututkimuksen on oltava luotettavaa ja alkuperäislähteisiin perustuvaa.

Suomen Sukututkimusseuran kautta on tarjolla myös etäkoulutusta aloittelijalle sekä pitemmille ehtineille sukututkijoille ja ne taltioidaan Seuran Youtube-kanavalle.

Suomen Sukututkimusseura (<https://www.genealogia.fi/>) ja Suomen Sukuhistoriallinen yhdistys (<https://sukuhistoria.fi/>) tarjoavat ilmaisen tiedon lisäksi myös laajaa lisäpalvelua ja aineistoa jäsenilleen (mm. SukuHaku ja SukuForum).

Hae aluksi perustietoja vaikka HisKillä

Suomen Sukututkimusseuran verkkosivuilta löytyy alkuselvittelyyn hyödyllisiä neuvoja ja linkkejä. Helpoiten pääsee alkuun sukututkimusseuran ylläpitämässä HisKi-tietokannasta, johon on tallennettu vapaaehtoisvoimin historiikirjatietoja yli 300 seurakunnasta: luetteloita syntyneistä, kastetuista, kuulutetuista, vihityistä, kuolleista ja haudatuista (noin 1850–1900 luvun alkupuolelle asti seurakun-

nasta riippuen). Hiski hakuohjelmalla voi etsiä aluksi pelkästään nimen avulla, toki mitä enemmän on lähtötietoja (seurakunta, syntymäajat edes vuoden tarkkuudella, vanhemmista jotakin tietoa jne.) niin sitä nopeammin pääsee eteenpäin.

Tarkista tiedot alkuperäisistä asiakirjoista, lähdekriittisyyttä ei pidä unohtaa

Suomen Sukuhistoriallisen yhdistyksen (SSHY) sivuilla on laaja digiarkisto. Arkistoon on koottu 125 vuotta vanhempiä tietoja eli alkuperäiset dokumentit kirkonkirjoista on digitoitu kuvina, joita voi verrata - varmistaa Hiskillä haettuihin tietoihin. Osa uusimmista tiedoista (1880-1910) on vain yhdistyksen jäsenille.

Kansallisarkiston digitaaliarkistosta löytyvät käytännössä kaikki säilyneet 125 vuotta vanhemmat kirkonkirjat. Kansallisarkiston verkkosivuilla on laaja digitaaliarkisto, jonka kokoelma kasvaa jatkuvasti ja digitaaliarkisto sisältää tietoja pitkälle 1500-luvulle asti. Kansalliskirjaston historialliseen sanomalehtiarkistoon on digitoitu kaikki Suomessa vuosina 1771-1952 ilmestyneet sanomalehdet. Kuka tahansa voi hakea nimellä juttuja, joissa kerrotaan kaukaisista sukulaisista tai kenestä vaan. Lisäksi Kansallisarkistossa pääsee tutkimaan 100 vuotta nuorempia aineistoja, jota ei voida tietosuojasysteimeillä laittaa nettiin.

Jos hyödynnät valmiita sukututkimuksia ja haet lopputuloksena "virallista sukututkijan oikeaa tietoa", niin tieto on tarkistettava alkuperäisistä lähteistä (rippikirjat, henkikirjat jne.). Hiski- ja Katiha tietokannat sekä sukututkimuksen yhteisjulkaisujärjestelmät (MyHeritage, Geni, FamilySearch jne.) ovat kaikki toissijaisia järjestelmiä.

Miten olen edistynyt Toiviaisten ja Lammiloiden tutkimuksessa

Mummoni Ida Toiviaisen vanhemmat - isovanhemmat löytyivät hyvin HisKi-tietokantahaun kautta Lapinlahdelta, Kuopiosta. Myös Karjalassa perheen liikkeistä sai tietoa 1900-luvun alkupuolelle asti HisKi-tietokantahaun kautta (luovutetun alueen seurakunnat). Olen verrannut niitä KATIHA - käyttöliittymän Karjala-tietokantaan. Kyseiseen tietokantaan tallennetaan henkilötietoja luovutetun alueen seurakuntien vuosien 1700-1949 kirkonkirjoista. Niistä olen löytänyt

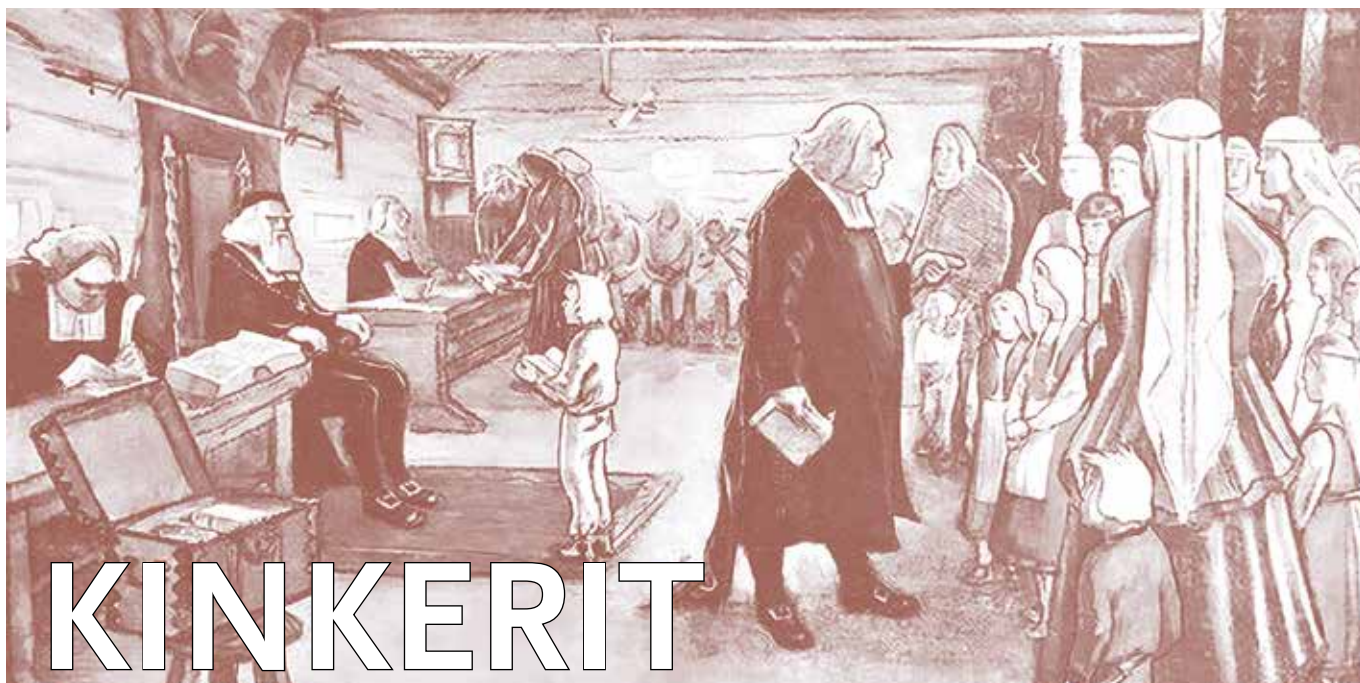
lisää tietoa Ida-mummon sukuhaaran vaiheista. Seuraavaksi aion varmistaa ne tiedot Kansallisarkiston digitaaliarkistosta. Ida-mummon sisarusten vaiheet ja varsinkin Ruusa-siskon perheen liikkeet rajan tuntumassa eivät ole vielä selvinneet. Onneksi tarjolla avuksi on nyt myös ilmaisia digikursseja sukututkimuksen tekemisestä luovutetun Karjalan alueella. Toivotaan, että myös tuo Kansallisarkiston kartoitustyö Suomalaiset Venäjällä 1917-1964 tuo lisätietoa asiaan. Seuraavaksi on tarkoitus myös selvittää uudestaan jotenkin tuota Lapinlahdelta 1892 lähteneen perheen Toiviainen vai Toivanen geneettistä alkuperää eli tietoja ennen 1800 lukua. Oma geneettinen DNA-testi voisi olla mahdollisesti tähän yksi ratkaisu-vaihtoehto. Tarkoitus on myös selvittää ja mahdollisesti käydä vielä joskus katsomassa löytyykö Karjalasta Ida-mummon vanhempien haudat (Uusikirkko ja Kivennapa).

Matti-ukin Lammila - sukuhaaraan pääsi hyvin kiinni HisKi-tietokannan kautta. Matin sisarukset ja perheet löytyivät myös hyvin 1900-alkupuolelle asti. Seuraavaksi aion varmistaa ne tiedot Kansallisarkiston digitaaliarkistosta. Siitä eteenpäin onkin "perimätietona" ja suvun dokumentteina äidin laaja valokuvamateriaali, värikkäät kertomukset ja lehtileikkeet. Kansalliskirjaston sanomalehtiarkistosta löytyi paljon lisävahvistusta äidin kertomuksille vanhemmista sekä myös vanhimmista sisaruksista. Pietarsaaren ja lähialueen muista lehdistä ja julkaisuista sai vahvistustietoa ukki Matin toiminnasta ammattiyhdistysliikkeessä sekä lukuisten muiden Lammiloiden vaiheista. Erityisesti myös Pietarsaareissa Lammiloiden asuinympäristössä käynnit ovat vahvistaneet tietoisuutta suvun tarinasta. 1920-luvun jälkeisistä vaiheista on hyvinkin tarkat dokumentit. Lammila-haaran selvittelyssä on seuraava työsarja tutkia juuria ennen 1800-lukua. Lisäksi mielenkiintoinen selvitettävä on Pietarsaaren vuosien 1917-1920 tapahtumat.

Voi olla, että tästä Toiviainen-Lammila selvittelystä ei tule mahdollisesti osaltani koskaan mitään konkreettista lopputulemaa. Tärkeämpää kuin päämäärä on lähteä mielenkiintoiselle matkalle etsimään omia juuria.

Vuorelassa 25.04.2021

Risto Hätiäinen

KINKERIT

Lukukinkerit tai lukuset ovat olleet alun perin kirkon pitämiä kiristinopin kuulustelutilaisuuksia. Kinkerit kehittyivät aikoinaan keskiajan papiston ripitysmatkoista. Vuoden 1686 kirkkolakiin kirjattiin lukukinkereitten pitäminen. Ennen oppivelvollisuuden voimaantumista niillä oli lukutaidon ja katekismuksen tuntemisen kuulustelutilaisuuksina huomattava kansansivistyksellinen tehtävä.

Kinkerit alkoivat rukouksella ja virrellä, jonka jälkeen ihmisten ulko- ja sisälukutaito tarkastettiin perhekunnittain. Opettajana toimi usein pappi tai lukkari. Jos ei osannut opiskeltuja asioita, ei päässyt ripille eikä sitten myöskään voinut solmia avioliittoa. Ripille pääsemättömät merkittiin ns., lastenkirjaan.

Nimestään huolimatta lastenkirjaan merkittiin lähinnä aikuisia.

Siellä käsiteltiin myös kylän elämäntapoja. Kylälle oli valittu kylänvanhin. Hä-

nen kanssaan papit selvittivät kylän hengellistä ja henkistä tilaa, esim. juopottelua ja yleistä lainkuuliaisuutta. Mikäli kylästä löytyi "huonoa elämää" eläviä miehiä tai naisia, he joutuivat papin eteen nuhdeltavaksi ja pahimmassa tapauksessa jalkapuhun kirkon eteen.

Vielä 1940 luvulla pappi ja lukkari yöpyivät kinkeritalon vieraskamarissa. Kinkerivuorossa olevasta talosta lähdettiin varhain aamulla kahdella hevosreellä edellisestä kinkeripaikasta naapurikylästä hakemaan pappi, lukkari ja iso seurakunnan matka-arkku. Arkku sisälsi kaikki tarpeelliset kirkolliset kirjat ja tarvikkeet.

Lapsuuteni aikaan pappi ja kanttori kävivät jo omalla autollaan pitämässä kinkerit eivätkä yöpyneet talossa. Kinkerit järjestettiin maaseudulla kevät-talvella tammi-huhtikuun aikana. Aamupäivällä pappi ja kanttori kävivät kyläkoululla pitämässä koululaiskinkerit. Sen jälkeen he tulivat keskipäivällä kinkerivuorossa olevaan taloon. Niissä kinkerivuoro oli järjestyksessä rekisterinumeron mukaan.

Minulla varhaisin muisto kinkereistä on joskus viisikymmentä luvulta naapurissa Anttilan isossa tuvassa. Kun kirkkoherra Erkki Leskio oli kuulustellut kristinopin katekismuksesta ja raamattuläksyn ja kanttori oli laulattanut ja säestänyt seurakunnan polkuharmonilla kinkervirret, hän sanoi meille lattialla leikkiville lapsille – Olisiko teillä lapsilla jokin lastenvirsi tai rukous, jonka voisitte tulla esittämään tänne pöydän eteen. Kinkerväessä herätti hilpeyttä, kun siskoni ja minä menimme ison pirtinpöydän ääreen ja siinä

siskoni luki lasten virrestä - Ystävä sä lapsien. Kirkkoherra kysyi minulta, osaatko sinä jonkin lastenvirren-. En osaa kuin iltarukouksen. Niin luin - Levolle laske luojani ihmisten alkaessa nauraa esityksillemme. Sanoin

- Ei saa nauraa. Saimme tästä esiintymästä muistoksi lasten hartauskirjat.

Sitten kirkkoherra tiedusteli, kenen talon vuoro on ottaa seuraavan vuoden kinkerit. Oli kunnia asia kinkeri- vuorossa olevan talonisännän sanoa - Nyt on meidän vuoro. Lopuksi kinkeritalo tarjosi papille, ja koko kinkerväelle päivällisen. Yleensä tarjottiin parasta mahdollista ruokaa ja juomaa. Emännät kilpailivat ruoan ja juoman laadusta.

Nykyisin kinkerit ovat noista ajoista muuttuneet. Joillakin kylillä elää vielä kinkeriaperinne, mutta monelta se on loppunut. Tunnelma on leppoisa, kun nykyään on luovuttu kiristinopin kuulusteluista ja kenenkään ei tarvitse pelätä joutuvansa nolatuksi tietämättömyyden takia. Monin paikoin kinkerit ovat eräänlaisia seurakunnan vuosikokouksia. Niissä esitellään kyläläisille uudet seurakunnan työntekijät ja kerrotaan työstä, sovitaan kylän kerhotoiminnasta ja esim. siitä, kuka opettaa pyhäkoulussa ja keräävät yhteisvastuukeräykset. Kinkeriaperinne on vähentynyt ja toisin paikoin tyystin loppunut kaupunkien myötä. Maaseutukylissä sitä vielä tapaamme jonkin verran. Toivon, että kinkeriaperinne jossakin muodossa vielä jatkuisi maassamme.

Jukka Hätinä

Facebook Ihana Impilahti ryhmä:

Pääsin Impilahti ryhmään, kun on sukulaisuus ja juuret Impilahdella vanhemman kautta.

Mehän kävimme muutama vuosi siten Hätisten sukuseuran kanssa Karjalan matkalla Impilahdellakin. Siellä oli alkanut Talvisodan kovat taistelut ja loppui 13.3-40 koviin rauhanehtoihin. Koirinojan-Kittelän-Pukitsan- ja Lemetin mottitaistelut. Laina muisti monet tilanteet, sodan, ja evakkoajan kokemuksetkin ja Hunttilan nuoruusajan auvoiset hetket. Suvun matkalta jäivät meille mieluisat muistot seu-duilta, joista Hätisten suvulla on sukulaisuuden, ystävytyden tai muusta kautta yhteyksiä menetettyä Karjalaa kohtaan.

Impilahtiseuran pj:n näytti TEAMS:ssa Koirinojanlahden sodan kovimmista taisteluista n. 25.2-10.3 -40. "Viimeiseen mieheen". Maksiman- Petäjä- ja Vuoratsunsaarta puolustettiin vihollisen hyökkäyksestä yötä päivää: Pommituksina, hävittäjä taisteluna. Laatokan jää kesti jo vihollisen meihistö- hyökkäysvaunuja, tykistöä, konekivääri- ja jalkaväkijoukkoja. Pakkasta oli 39-45 astetta. Petäjäsaarella oli jyrkkä kallio, johon suomalaiset saivat räjäytettyä suojan, jossa oli haavoittuneita ja sotilaita lepäämässä. Ikävästi kallion kieleke sortui ja noin 20 miestä kuoli kielekkeen alle. Vänrikki ja 5 miestä meni tulituksen

läpi mantereelle johtopaikalle ja kysyivät perääntymisen mahdollisuutta? Vastaus, "Viimeiseen mieheen", ei ole muuta mahdollisuutta? Kovasta vihollisen tulituksesta huolimatta he pääsivät puolustamaan Petäjäsaarta. Tapauksen yksityiskohdat minulle kertoi Karjalankielen kursilla ollut mies, jonka isä oli 5:n sotilaan porukassa. Hän oli selvinnyt haavoittumatta kovista paikoista huolimatta.

Jos saaria ei olisi puolustettu, vaikka tulikin suuret tappiot. Olisi vihollinen päässyt mantereen kautta Kannaksenrintamalle, niin suomalaisten rintama olisi jäänyt vihollisen rintamien väliin.

"Niin silloin kaikki olisi menetetty"

Perinneryhmissä muistellaan lähes aina mukavissa asioissa, joissa kunnioitamme isovanhempiemme ahkerasti tekemiä töitä, löydämme juuriamme, joista olemme kiitollisia kodeissamme ilman pelkoa joutumista pakotettuina muuttamaan, vaikka lähes toiselle puolelle maapalloa.

Veteraanien juhlapäivä 24.4 2021

Jouni Hätinen

